

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 16.08.2019

Znak: BiZK.VII.431.2.2019

Pan
Piotr Molasy
Prezes Stowarzyszenia Świętokrzyskie
Wodne Ochotnicze Pogotowie
Ratunkowe w Kielcach

Wystąpienie Pokontrolne

Na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹, art. 122 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej² w dniu 13 kwietnia 2019 roku została przeprowadzona kontrola problemowa kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, organizowanego przez podmiot Stowarzyszenie Świętokrzyskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Kielcach, w obiekcie Urzędu Miasta i Gminy w Łagowie. Kontrolą objęto 5 spośród 6 dni kursu KPP (30.03 – 13.04.2019 r.)

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolny Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

1. Agnieszka Pawińska – Baradzi – inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia Nr 260/2019 z dnia 10 kwietnia 2019 roku, wydanego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.
2. Jacek Wójtowicz – inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia Nr 261/2019 z dnia 10 kwietnia 2019, wydanego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego

Stosownie do zapisów § 5 ust. 4 ww. rozporządzenia kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy pod kątem zgodności z ustawą z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy³.

Zakres kontroli obejmował:

1. kwestie związane z organizacją kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy,
2. przygotowanie bazy dydaktycznej kursu,

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 993

² Dz. U. z 2018 r., poz. 160

³ Dz. U. Nr 60, poz. 408

niepodlega

3. zagadnienia dotyczące sposobu prowadzenia dokumentacji niezbędnej do prowadzenia kursu KPP.

Korzystając z zapisu § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych, organ zatwierdzający program kursu, chcąc skontrolować sposób organizacji i prowadzenia kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, odstąpił od procedury wcześniejszego zawiadomienia o planowanej w podmiocie kontroli.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z Programem Kontroli, zatwierdzonym przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielał prowadzący zajęcia kursu w danym dniu – ratownik medyczny Pan Maciej Malesa.

Wyniki kontroli zostały przedstawione organizatorowi kursu w przesłanym w dniu 12 czerwca 2019 r. projekcie wystąpienia pokontrolnego. W dokumencie tym przekazano organizatorowi kursu ocenę uwzględniając złożone przez kierownika podmiotu w dniu 25 maja 2019 r. mailowe wyjaśnienia dotyczące okoliczności zaistnienia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli oraz przedstawił dokumentację z kursu kpp tj: dziennik kursu, listę obecności uczestników oraz wyniki końcowe z przeprowadzonego egzaminu.

Po dokonaniu analizy dokumentacji, o której mowa powyżej, na podstawie § 25 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych⁴, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Ustalenia dokonane w toku kontroli:

1. Organizacja kursu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy

Ocena działalności podmiotu kontrolowanego została dokonana na podstawie ustalonego w trakcie kontroli stanu faktycznego, w oparciu o obserwację prowadzonych zajęć. Prowadzący zajęcia w dniu kontroli, nie posiadali żadnej dokumentacji kursu KPP. Wyjaśnienia mailowe złożone w dniu 25 maja 2019 r. przez Prezesa podmiotu prowadzącego Kurs KPP, o znacznej odległości siedziby stowarzyszenia od miejsca organizacji kursu, nie może stanowić podstawy do usprawiedliwienia braku przedmiotowej dokumentacji w miejscu prowadzenia kursu.

Stowarzyszenie Świętokrzyskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Kielcach, uzyskało zatwierdzenie programu kursu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy pismem znak: BiZK.VII.6312.11.2019 z dnia 26 marca 2019 roku. Kurs zaplanowany został w terminie od 30 marca do 14 kwietnia 2019 r., skierowany był do strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych. Kierownikiem merytorycznym kursu był ratownik medyczny - Maciej Malesa.

Zgodnie z Ramowym programem kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r., kurs

⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 1331

KPP powinien trwać co najmniej 66 godzin, w tym: minimum 25 godzin zajęć teoretycznych oraz przynajmniej 41 godzin zajęć praktycznych.

Do udziału w zajęciach dydaktycznych zgłoszonych zostało 21 osób - strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych.

W dniu wykonywania czynności kontrolnych, tj. 13 kwietnia 2019 r., odbywały się następujące zajęcia praktyczne:

- urazy chemiczne, termiczne, elektryczne i obrażenia, zagrożenia środowiskowe, akty terroru - 1 godz.
- ewakuacja ze strefy zagrożenia – 2 godz.
- urazy mechaniczne i obrażenia (złamania, zwichnięcia, skręcenia, krwotoki, obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, głowy i kończyn) - 6 godz.
- resuscytacja (dorosły, dziecko, niemowlę, noworodek, sytuacje szczególne) - 3 godz.

Pozostałe 9 godzin zajęć praktycznych miało zostać zrealizowane zgodnie z harmonogramem w dniu 14 kwietnia 2019 r.

W dniu kontroli, zajęcia praktyczne dla uczestników kursu podzielonych na grupy, zgodnie z liczbą kursantów, powinno prowadzić 4 instruktorów. Zajęcia prowadzone były przez 2 instruktorów co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. W ramowym programie kursu KPP, stanowiącym załącznik 1 do cyt. rozporządzenia, w części „Warunki realizacji kursu” określone zostało, że jeden nauczyciel może prowadzić zajęcia praktyczne z grupą liczącą nie więcej niż 6 osób.

Z rozkładu zajęć dostarczonego wraz z w/w dokumentacją wynika, że czas trwania kursu był zgodny z wymogami cyt. rozporządzenia.

Według dostarczonego harmonogramu, w ramach zajęć kursu, które odbyły się przed dniem kontroli, zrealizowano 25 godzin zajęć teoretycznych oraz 20 godzin zajęć praktycznych. Zajęcia odbywały się w następujących terminach:

30 marca 2019 r. – zajęcia teoretyczne – 12 godzin;

31 marca 2019 r. – zajęcia teoretyczne – 12 godzin;

6 kwietnia 2019 r. – zajęcia teoretyczne – 1 godzin; zajęcia praktyczne – 8 godzin

7 kwietnia 2019 r. – zajęcia praktyczne – 12 godzin

Po uwzględnieniu zajęć, które odbyły się przed dniem kontroli, łącznie cały plan nauczania wynosił 66 godzin, w tym 25 godz. zajęć teoretycznych i 41 godz. zajęć praktycznych. Podmiot szkolący za jedną godzinę zajęć przyjął 60 minut, co jest zgodne z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz wytycznymi Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia, w opinii którego określenie „godzina”, zawarte w „Ramowym programie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy” należy rozumieć jako godzinę zegarową. Wynika to z faktu, iż w programie kursu występuje określenie godziny, a nie godziny dydaktycznej.

Podczas kursu KPP nie realizowano wymogu określonego w części I ust. 6 pkt 3 załącznika 1 do cyt. wyżej rozporządzenia tj. zaliczenie przez uczestników kursu poszczególnych modułów tematycznych, realizowanych w formie zajęć teoretycznych i praktycznych. Organizator kursu nie przedstawił kontrolującemu dokumentacji potwierdzającej zaliczenie przez kursantów

poszczególnych modułów zajęć. Kontrolerzy odnotowali, że w dzienniku zajęć dostarczonym przez organizatora kursu do WBiZK, po zakończonym już kursie, nie było rubryk, w których prowadzący mogliby dokumentować sprawdzenie wiedzy uczestników kursu po omówionych modułach tematycznych.

Dziennik zajęć przedłożony w WBiZK ŚUW w Kielcach przez organizatora kursu w dniu 25 kwietnia 2019 r., zawierał podpisy 21 kursantów, co świadczyło o 100% obecności uczestników na zajęciach. Przedłożona dodatkowa dokumentacja świadczyła o wydaniu osobom biorącym udział w szkoleniu, stosownych zaświadczeń stwierdzających ukończenie szkolenia. Powyższe informacje są sprzeczne z ustaleniami zespołu kontrolnego, który w dniu kontroli tj. 13 kwietnia 2019 r. odnotował, że na zajęciach było 16 spośród 21 osób, które swoją obecność potwierdziły podpisem na pojedynczej, luźnej kartce, nie zaś w dzienniku zajęć, który po zakończeniu kursu przedstawił organizator.

Organizator kursu pisemnie wyjaśnił, że dla osób, które w tym dniu spóźniły się na zajęcia zorganizował szkolenie uzupełniające, co jednakże nie miało odzwierciedlenia w okazanym do wglądu dzienniku zajęć.

Opisana sytuacja wskazuje na brak nadzoru nad uczestnikami kursu oraz nierzetelne prowadzenie dokumentacji z prowadzonych zajęć.

Zespół kontrolny, po analizie dokumentacji otrzymanej do wglądu, po zakończonym już kursie, stwierdził, iż zajęcia prowadziły osoby nie zgłoszone podczas składania wniosku o zatwierdzenie programu kursu KPP tj. Krzysztof Pabian i Wojciech Kuzia.

Prezes ŚWOPR w złożonych wyjaśnieniach w zakresie stwierdzonych przez kontrolerów nieprawidłowości dot. osób wyznaczonych do prowadzenia zajęć, zaistniałą sytuację tłumaczył nagłą rezygnacją z prowadzenia zajęć przez zgłoszonego wcześniej instruktora.

Mając powyższe na uwadze, należy zwrócić uwagę na art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, zgodnie z którym wojewoda zatwierdza program kursu po przeprowadzeniu weryfikacji kadry dydaktycznej. Podmiot jest zobowiązany zgłaszać do wojewody wszystkie zmiany w dokumentacji, w stosunku do wersji dokumentów na podstawie których program kursu uzyskał zatwierdzenie (pouczenie wynikające z zatwierdzenia programu kursu KPP). W związku z powyższym niedopuszczalne jest prowadzenie zajęć przez instruktorów nie zgłoszonych do wojewody.

Zatem wyjaśnienia złożone w tej sprawie, nie mogą zostać uwzględnione.

W trakcie kontroli dokonano oględzin pomieszczeń, w których prowadzone były zajęcia (pomieszczenia Urzędu Miasta i Gminy Łagów), oceniając jego zgodność z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy w części: Warunki realizacji kursu. Stwierdzono, że zajęcia praktyczne odbywały się w jednej sali, umożliwiającej swobodne prowadzenie ćwiczeń.

Sprzęt medyczny wykorzystywany podczas kursu był zgodny z wymogami cyt. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W trakcie kontroli nie było możliwości weryfikacji dokumentacji dotyczącej organizacji kursu. Prowadzący nie posiadali na miejscu harmonogramu zajęć kursu w zakresie kwalifikowanej Pierwszej Pomocy, dziennika zajęć, ani oficjalnej listy obecności.

W myśl § 4 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kursu w zakresie KPP, do egzaminu może przystąpić osoba, która odbyła wszystkie zajęcia teoretyczne i praktyczne objęte programem kursu.

W związku z powyżej cytowanym przepisem oraz stanem faktycznym dotyczącym nieobecności 5 osób na zajęciach w dniu 13 kwietnia 2019 r., osoby te nie powinny zostać dopuszczone do egzaminu końcowego.

Dokonane w toku kontroli ustalenia, uzasadniają wydanie oceny **pozytywnej z nieprawidłowościami** w zakresie będącym przedmiotem kontroli.

Ocenie podlegały następujące obszary:

1. Wyposażenie jednostki kontrolowanej w sprzęt niezbędny do prowadzenia kursu, wymagany załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy – **ocena pozytywna**.
2. Przeprowadzenie kursu zgodnie z Ramowym Programem Kursu w zakresie Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy - **ocena pozytywna z nieprawidłowościami** – z uwagi na fakt niedostosowania liczby prowadzących zajęcia praktyczne do liczby kursantów.
3. Prowadzenie zajęć przez osoby, które nie zostały wykazane w dokumentacji przedłożonej do zatwierdzenia kursu – **ocena negatywna**
4. Niedopełnienie obowiązku weryfikacji wiedzy uczestników kursu po poszczególnych modułach tematycznych - obowiązek ten wynika z treści zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy - **ocena negatywna**.
5. Prowadzenie w niewłaściwy sposób dokumentacji kursu tj. osoby prowadzące zajęcia, podczas ich prowadzenia, nie posiadały w dniu kontroli dziennika zajęć, w którym odnotowywano by na bieżąco fakt przeprowadzenia zajęć przez konkretnego wykładowcę, weryfikację wiedzy oraz obecność uczestników kursu - **ocena pozytywna z nieprawidłowościami**.

Mając na uwadze sporządzoną ocenę, **przy organizacji kolejnych kursów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy zalecam:**

1. **Informowanie, w sposób pisemny, mailowy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ŚUW w Kielcach o zmianach w harmonogramie kursu KPP, szczególnie o zmianach osób prowadzących zajęcia, terminów zajęć i egzaminu, najpóźniej w przeddzień ich dokonywania - stosownie do informacji wskazywanej w zatwierdzeniu programu kursu KPP.**
2. **Zapewnienie sprawnej organizacji procesu dydaktycznego każdego organizowanego kursu KPP, zgodnie z Ramowym Programem Kursu stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, w którym określone zostało, iż jeden nauczyciel może prowadzić zajęcia praktyczne z grupą liczącą nie więcej niż 6 osób.**

3. **Prowadzenie dokumentacji kursu w postaci imiennej listy obecności osób prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów nauczania, imiennej listy obecności uczestników kursu oraz dokumentacji zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników kursu KPP, zgodnie z cyt. wyżej rozporządzeniem Ministra Zdrowia.**

Na podstawie § 26 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych, proszę o przekazanie w terminie - do dnia 30 sierpnia 2019 r. informacji o sposobie wykonania lub wykorzystania zaleceń.

Pouczenie:

Zgodnie z § 25 ust. 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia kontroli podmiotów leczniczych od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Joanna Janiszewska-Bujata
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego